

საქართველოს
საკონსტიტუციო სასამართლოს
მოწვევი კოლეგიის
გადაწყვეტილება №2/1/327,336,344

საქართველოს სახელით
2006 წლის 9 თებერვალი, ქ. თბილისი

ქალეგის შემადგნელობა:
 1. ნიკოლოზ ჩერქეზიშვილი (თავმჯდომარე
 2. ლაპარა ჩორგოლაშვილი (მომხსენებე
 მოსამართლე);
 3. ზურა ჯინჯოლავა.

საქმის დასახელება: შეტღუდული პასუხისმგებლობის სჩერგადოება „ლილი და კომპანიი“ დამუჯრებელი პარტნიორი მერაბ კავკაც საქართველოს რეზიდენტისა და პარლამენტის წინააღმდეგ.

დავის საგანი: საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503 და 2002 წლის 31 დეკემბრის №568 ბრძანებულებების და „გაცოტ-რების საქმეთა წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების და 27¹ მუხლის კონსტიტუციურობა საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლთან და 30-ე მუხლის მეორე პუნქტთან მიმართებით.

საქმის განხილვის მონაწილეები: მოსარჩევე — შპს „ლილიდ და კომპანიის“ დამფუძნებელი პარტნიორი მერაბ კვაჭაძე, მოპასუხება — საქართველოს პარლამენტის წარმომადგენლუბი: ბათარ ჩაქებალაძინა, მარინე რობაქიძე, ოსებ ლომაშვილი და საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენელი თინათინი სირაძე.

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს
მეორე კოდეგვის 2005 წლის 21 ივნისისა და
30 სექტემბრის განმეოსრიგებელი სხდომების
№2/7/336 და №2/9/344 სოფტმ ჩანაწერებით
გაერთიანდა 327-ე, 336-ე, და 344-ე ნომრებით
რეგისტრირებული კონსტიტუციური სარჩევები
და მიღებული იქნა არსებიად განსახილებიად.

სასამართლო კოლეგიაშ ცალ-ცალები იმსჯელა
არსებობად განსაზღველად წარმოდგენლი კონს-
ტიტუციური სარჩევების შესახებ და გ ა მ ო -
ა ტ კ ვ ა ა:

1. 2005 წლის 26 აპრილს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს კონსტიტუციური სარჩევლით (რეგისტრაციის №327) მომართაშის „ლილი და კომპანიის“ დამფუძნებელმა პარტნიორმა მერაბ კაჯაძემ და მითითებულის პრეზიდენტის 2002 წლის 31 დეკემბრის №568 და 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503 ბრძანებულებების აღყრიცხვისთვის ცნობა საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლთან და 30-ე მუხლის მოთხოვნის პრინციპთან მიბართაბით.

კანსტრუციური სარჩევლის შემოტანის საფუძველია საქართველოს კანსტრუციის 89-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტი, „საქართველოს საკონსტრუციო სასამართლოს შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-19 მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტი, 23-ე მუხლის პირველი პუნქტი და 39-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი.

1. მოსარჩევის შერით, საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 31 დეკემბრის №568 ბრძანებულების არაგონისტიტუციურობა საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლითან და 30-ე მუხლის მეორე პუნქტთან მიმართებით მდგრადირების შედეგში:

სკულტორების საგანს, მოცემული დავის პირობებში, წარმოადგენს მოსარჩევის მოთხოვნის უფლება, რომელიც რეგლამენტირებულია საქართველოს უწნეავისა სასამართლოს 1999 წლის 5 მარტის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით და რომლის მიხედვითაც, სააკციო საზოგადოება „აზოტს“, მოსარჩევის სასარგებლოდ, დაეკისრა 1 820 779 ლარის გრახდა. დღისათვის აღნიშვნულ საუკეთენიდან გამომდინარე, უდაბო გალდებულების დარჩენილი თანხა შეადგინს 999 379 ლარს.

მოსარჩევე აღნაშავას, რომ რესუსთავის სასამართლოს 2001 წლის 21 ოქტომბრის განჩინებით, საქციო საზოგადოება „აზოტის“ მიმართ გაიხსნა გაკოტრების საქმის წარმოება.

სადაც აქტიუთ დადგენილია, რომ საქციო საზოგადოებრივა „აზოტის“ სახელმწიფო საკუთრებაში არ-სებულ აქციათი პაკეტი (90%), პირდაპირი მიყდვის წესით, სამბოლურ ფასად (500 000 აშშ ღირლარის) ეკვივალენტი ერთონ უდ ვალუტაში) გადაეცა კომპანია „იტერა ინტერნექ्सენ“-ს ბინენსგეგ-მით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესრულების პირობით, თუმცა დასახელებული პირობებიან, მოსარჩელის აზრით, არსად ჩანს, რომ აღნიშნულ ბინენსგეგმას გაცლილი აქცის სათანადო ექსპრესიზა და იგი მოწონებულია ის თვალსაზრისით, რომ ხელს შეუწიოს საქციო საზოგადოება „აზოტის“ სამეცნიერო და საფინანსო პრობლემათა დროულ გადაწყვეტის.

მოსახლეობის პროცენტის სუვერენიტეტის 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503 გრძელების არაფინანსურულობა საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლითან და 30-ე მუხლის მეორე პუნქტთან მიმართებით მდგრადიანების შემდგენერირები:

სადავო აქტით დაგენერილა, რომ საერთაშორისო
ენერგეტიკული კომპანია „იტერა ინტერნაციულ
ენერგია ლლ“ დაუიმობს საქართველოს „აზოტს“
საქართველოს მოსახლეობისა და სპი-
უჯეტო რეგიონზაფირის მიმართ მოხარებულ ბუ-
ნებრივ გამზე 22 111 941 ლარის ღიერობის დავა-
ლიანების დაფარვის მოთხოვნის უფლებას.

შესაბამისად, სააქციო საზოგადოება „აზოტს“ წარ-

მოქმედება და ომობილი ონხის ოდენობის „შესაბამისი ფულად გალდებულება „იტერა ინტერნეშნელ ქნერჯი ლის“-ის მიმართ, ხოლო საქართველოს მოსახლეობასა და საბიუჯეტო ორგანიზაციების იგივე ოდენობის ვალდებულებას „საქციო საზოგადოება „შოთა რის“ მიმართ. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 246-ე მუხლის შესაბამისად, საგადასახადო ორგანო მოსთხოვს საქართველოს მოსახლეობასა და საბიუჯეტო ორგანიზაციებს, შესრულების ვალდებულებას სახელმწიფოს მიმართ. მოთხოვის სრულად ან ნაწილობრივ დამტკიცებულების შემთხვევში, გადასახადის გადამზღვდელის, ე-ი საქციო საზოგადოება „შოთა რის“, საგადასახადო ვალდებულება ჩაითვლება შემცირებულად.

საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503 ბრძანებულების განხორციელების შედეგად გაიზრდება საქციო საზოგადოება „შოთა რის“ კრედიტორული დავლანება 22 111 941 ლარით. ამ შემთხვევამ ძირითადი კრედიტორი გახდება კომპანია „იტერა ინტერნეშნელ ქნერჯი ლის“ და მას სხვა კრედიტორებთან შედარებით მეოცენი განუსაზღვრელი უფლები.

მოსახლეობის სოციალური მდგრადიერების გათვალისწინებით, სრულიად უპრესექტივო დავალანების ამოღება, რაც იმას ნიშავრს, რომ საქციო საზოგადოება „შოთა რის“, მოთხოვნის უფლების მიღების შედეგად, გაიზრდება კრედიტორული დავლანება, რის შედეგადც, უკვე პრაქტიკულად, შეუძლებელი გახდება რეაბილიტაციის გვერდის შესრულება. რეაბილიტაციის გეგმის შესრულება კი წარმოადგენს მოსახლეობის საყუთლების მიღების ერთადერთ კანონიერ საშუალებას.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, მოსახლეების მიაჩნია, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 31 დეკემბრის № 568 და 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503 ბრძანებულებებით დარღვეულია მისი, როგორც შეჩდებული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ლილი და კომპანიას“ დამფუძნებელი კარტინორის საყუთლების უფლება. რაღაც კერ მიიღო სარგებელი საყუთარი ქრისტიანი და, ამასთანევე, შეზღუდა მისი, როგორც მეწარმის უფლება.

2. 2005 წლის 23 ივნისს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს კონსტიტუციური სარჩევით (რეგისტრაციის №336) მომართ შპს „ლილი და კომპანიას“ დამფუძნებელის კარტინორმა მერაბ კიაგბეგ და მოითხოვა 1996 წლის 25 ივნისის საქართველოს კანონის „გაცოტრების საქმეთა წარმოების შესახებ“ მე-18 მუხლის პირველი და მეორე პუნქტების არაკონსტიტუციურობა გამომდინარებს ამავე კანონის პირველი პუნქტის არაკონსტიტუციურობიდან, რადგან ამ ნორმით (მე-2 პუნქტი) ხაზგასმულია ის გარემოება. რომ რაგმა შემდგომ მყოფი კრედიტორების მხრიდან მაშინ მიიღებნ გაცოტრების პირველების, როგორც წინა რიგის კრედიტორები მოთხოვნებსაც, სოციალური დაზღვევის ორგანიზაციების და სამედიცინო ფონდების, აგრძელებულ უმშეშევრობის დაზღვევის მოთხოვნებით რიგითა შეტანილი.

მოსახლეობის შესახებ” ორგანული კანონის მე-19 მუხლის პირველი პუნქტის „ე” ქვეპუნქტი, 23-ე მუხლის პირველი პუნქტი და 39-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა” ქვეპუნქტი.

საქციო საზოგადოება „შოთა რის“ გაცოტრების საქციო მესთან დაცაშირებით, რესტავრის საქალაქო სასამართლოს 2001 წლის 27 ოქტომბერის კანონიერ ძალაში შესული განჩინებით გადავადა გაცოტრების საქმის წარმოების გასხვა და დამტკიცდა რეაბილიტაციის გეგმა, რომელის მიხედვით, მოვალის კრედიტორული დავლანიანების დაფარვა გათვალისწინებული იყო შეოთხმებული გრაფიკით.

აღნიშნული გეგმა არ შესრულდა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს განცხადების საფუძვლის 2005 წლის 6 ივნისს განჩინებით, გაიხსნა გაცოტრების საქმის წარმოება.

მოსახლეობის მიზნების, რომ „გაცოტრების საქმეთა წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული კულტურული მოთხოვნების რიგითაბა არაკონსტიტუციურია, ექიდნ გამოქვებისა, რომ იგი ქმის დაუსაშოულებელ და კანონსაწინააღმდეგი პრივილეგიებს, რაც არათანაბარ მდგომარეობაში აქცევს კრედიტორებს და კრედიტორთა უმრავლესობას აფეხს კანონიერი ქრისტიანი მოთხოვნების მიუღებლობის რეალური საფრთხის წინაშე.

მოსახლეობის ზრდით, საქციო საზოგადოება „შოთა რის“ გამართ გაცოტრების საქმის წარმოების გასხვა ნიშავრს, რომ გაცოტრების მასა გაიყიდება იმ ფასად, რაც უკეთეს შემთხვევაში, ნაწილობრივ უზრუნველყოფის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს კრედიტორული დავლანიანების (30 მლნ. ლარი) დაფარვას. „გაცოტრების საქმეთა წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის (მეორე რიგი) შესაბამისად, რიმილითაც გადასახადების გადასახადება და მოსახლეობების აგრძელებულ საერთოაშორისო ორგანიზაციების მოთხოვნებით რიგითა შეტანილი.

მოსახლეობის თვლის, რომ კანონმდებელიმა არა შპს „უპრატესობა არაუზრუნველყოფილ, მათ შორის ბანების მოთხოვნებსაც, სოციალური დაზღვევის ორგანიზაციების და სამედიცინო ფონდების, აგრძელებულ უმშეშევრობის დაზღვევის მოთხოვნებთან შედარებით.

მოსახლეობის აზრით, „გაცოტრების საქმეთა წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტის არაკონსტიტუციურობა გამომდინარებს ამავე კანონის პირველი პუნქტის არაკონსტიტუციურობიდან, რადგან ამ ნორმით (მე-2 პუნქტი) ხაზგასმულია ის გარემოება. რომ რაგმა შემდგომ მყოფი კრედიტორების მხრიდან მაშინ მიიღებნ გაცოტრების პირველების, როგორც წინა რიგის კრედიტორები მოთხოვნებსაც, სოციალური დაზღვევის არაუზრუნველყოფილ საერთოაშორისო ორგანიზაციების დაგენერილი რიგითა შეტანილი.

მხოლოდ ერთი რიგის მოთხოვნების მქონე ყველა
კულტურის უფლებებს.

ყოვლივე ზემარაღნბულის გათვალისწინებით,
მოსახრელეს მაჩინა, რომ 1996 წლის 25 ოქტომბე
ს საქართველოს კანონის „გაცოტრების საქმეთა წარ-
მოქმედის შესახებ“ მე-18 გუბლის პირველი და მეორე
პუნქტებით დარღვეულია მისა როგორც შემდეგული
პასუხისმგებლიბის სახითგადოება „ლილი და კო-
პანის“ დამფუძნებელი პარტნიორის საყუთრების
უფლება, რადგან მან კვრ მიიღო სარგბებელი საკუ-
თარი ქინებოდან და, ამასთანავე, შეიძლება მასი
როგორც მეტარმის უფლება.

3. 2005 წლის 3 აგვისტოს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს კონსტიტუციური სარჩევით (რეგისტრაციის №344) მომართა შეს „ლილი და კომპარის“ დამფუძნებელმა პარტიონირმა მერაბ კვავაშვილმა და დამტკიცია მითხვევა. 1996 წლის 25 ივნისის საქართველოს კანონის „გაკორტების საქმეთა წარმოების შესახებ“ მე-18 მუხლის პირველ და მეორე პუნქტებთან ერთად, 27¹ მუხლის არა-კონსტიტუციურად ცნობა საქართველოს კონსტიტუციას 21-ე მუხლის და 30-ე მუხლის მეორე პუნქტთან მიმდევრობით.

კონსტიტუციურ საჩიელში აღნიშნულია, რომ „გვიოტრების საშეთა წარმოების შესახებ“ კანონის 27¹ მუხლით დადგინდინა ამავე კანონის მე-18 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „ა“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული გვიოტრების მოთხოვნათა დაგმა-კოფილების შესაძლებლობა გვიოტრების მასის რე-ალიზაციიდან მიღებული ამონაგების ნაწილით (წი-ნაშარი განვითარება).

ମେଲାର୍କିଣ୍ଜ୍ଯ ତୁଳାଳି, ଏହି ସାଧାଗୁ ନୀରମିଳି ଆଶ୍ରମିଳି-
ତୁମ୍ଭୁପାଇୟିରାଳି ଗମରମ୍ଭଦନାରୁପଳି ଏହିଦାନାଅ, ଏହିମ, ଅମ-
କାନେନି ସାଙ୍ଗକ୍ଷେପିତ୍ତେ, ଗୁଣ୍ଠର୍ମର୍ଗକି ମାଳିଳ ରୂପରୀତିକାପ୍ରା-
ନ୍ଦାନ ମଦ୍ଦଗୁର୍ରାଳ ଅନେକବ୍ୟବିଳି ବାହିଲାଇଥାଣ (ଟ୍ରେ ବ୍ରିଜ୍‌ଲାଇଦା-
ଫାର୍ମାର୍ଜ୍‌ଲାଇ ଅମାଙ୍ଗ କାନେନିଳ ମେ-19 ମେବ୍‌ଲାଇଟ ଗାତ୍ରା-
ଲୋଇଶିନ୍‌ବ୍ୟାଲ୍ଯୁମ ମେତ୍ରକ୍‌ର୍ବ୍ୟାଦି), ଶେଖାଲ୍‌ମ୍‌ବ୍ୟାଲ୍ଯୁମ ଡାଇଟ୍‌
ରିଲି ମେତ୍ରଲ୍‌ମ୍‌ବ୍ୟାଲ୍ଯୁମ ମେ-18 ମେବ୍‌ଲାଇଲି କିରିଗ୍‌ର୍ଲାଇ କିରିକ୍‌ଟିଲିସ
କିରି „ଏ“ ଡା, ମିଳି ଡାଗମାପ୍ରାପିଲ୍‌ଗ୍ରେବି ଶେମଲ୍‌ଗ୍ରେବ, „ଏ“
କିରିଗ୍‌ର୍ଲାଇ କିରିକ୍‌ଟିଲିସିଠିଲି ଗାତ୍ରାଲୋଇଶିନ୍‌ବ୍ୟାଲ୍ଯୁମ ମେତ୍ରକ୍‌ର୍ବ୍ୟାଦି.

კუკულივების ზემოაღნიშვნიდან გამომდინარე, მოსახლეობულების მითხოვის საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503 და 2002 წლის 31 დეკემბრის №568 ბრძანებულებების და „გაყოფებულების საქმეთა წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების და 27¹ მუხლის არაკონსტიტუციურად ცნობას საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლის და 30-ე მუხლის მეორე პუნქტთან მიმდინებით.

სასამართლო კოლეგიის გადაწყვეტილებით, საქართველოს სახით მოწმოს სახით მოწევულ იქნება: საქართველოს საზოგადოებრივი „ნორფილ“ და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენლები, ხოლო 2006 წლის 17 იანვრის საქართველოს იუსტიციითა და განზოლებისას, სასამართლო

မართლო კოლეგიის მიერ დამტკიცილდა მისარჩევის მიერ დაუყრიცებული შუალედობის საკუთრი საზოგადოება „ენტჯი-ინკესტის“ წარმომადგენლის მოწმეს სახით მოწვევის თაობაზე.

საქმეშვე მოპასუხედ მოწვევულ საქართველოს პარ-
ლამენტის წარმომადგრნებებს: ბათარ ჩაქველიანს,
მარინე რობაკიძეს და ოსებ ლომებშვილს მიაჩინათ,
რომ „გაცილებების საქმეთა წარმოების შესახებ“
საქართველოს კანონის სადაც ხორმები საქართვე-
ლოს კონსტიტუციასთან წინააღმდევობაში არ მოდიან
შეძლება გარემოებათა გამო:

„გაუტრების საქმეთა წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მძინადი არ არის ყოველი კრედიტორის მოთხოვნის დამაყოფილება, ვინაიდან ამ კანონის პირველ მუხლის ნათევისას: „ამ კანონის მშანად მოვალის ფინანსურის სისხლეების დამდევა და მოვალის საწარმოს ღვთვიდაციით ან რეაბილიტაციით კრედიტორის მოთხოვნების დამყარებლება,“ ხოლო განმარტებითი ბარათში კანონპროექტზე „გაუტრების საქმეთა წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილებებისა და დამტებებების თაობის“ აღნიშნულია, რომ გაუტრების საქმის წარმოებისას საჭიროა „გაყოლებული არჩევანი საწარმოს ღვთვიდაციას თუ რეაბილიტაციას შორის, რისი გარანტიც არის კრედიტორთა არჩევანი მძინადიმართული ხელასაჭრელობისა და მტერი სარგებლის მიღებისაკენ“, რაც მოუთითებს მიზნებს, რომ აღნიშნული კანონი ემსახურება კრედიტორთა ქრებტორი ინტერესების დაცვას და არა მათ უგულებელყოფისა. მოპასუხის წარმომადგენლობით ფინანსურების მასის თანაბარით განაწილების შემთხვევაში, მართლად, კრედიტორთა მიღებდა გარევაზე დამტებილებებს, მაგრამ კრედიტორთა მიღებდა კრედიტორთა მათგანის სრულად დამაყოფილება, რაც „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის შესახებ“ კრებტული კრევენციის პირკედი დამტებებითი ოქმის პირველ მუხლით აღარისებული საკუთრების უფლების დაღვეულს გამოიწვევა. რიგოროსის წესი კრედიტორთა დამაყოფილების მასიმალურად დამტებილების საშუალებას წარმადგენს.

საქართველოს პარლამენტის წარმომადგენლების
მიაჩინათ, რომ იმ შემთხვევაში, თუ გაყოლებების
მასა არასაკმარისია მოთხოვნის უფლების მატრიცა-
ბეჭი კოველი პირის დასაცავმოწყობებლად. კრედი-
ტორის შეუძლია წამოიწყოს საგაყოლებრივი
გების პროცედურა. რომელიც განვალინინგული-
აღიაშნულ კანონის მესამე თავით და დაიკავას თავისი
კანონიერი ინტერესები. საჩივრის აღმდენის საშუა-
ლებით (სადაც კნონის 31-ე მუხლი) მას შეუძლია
მაღალი გაყოლების საქმის წარმომებელი სასა-
მართლოს დადგენილების - გაყოლებების საქმის წარ-

მოების გახსნის თაობაზე — გასაჩივრებას.
საქართველოს პარლამენტის წარმომადგენლები
აზრით, სახელმწიფოს მხრიდან რამე სახის ჩარჩვა

საკუთრების უფლებაში შეიძლება გამართდეს ქანონისძიები საჯარო/საერთო ინტერესის, ის, თუ რა წარმოადგინს საჯარო ინტერესს, არის სახელმწიფოს შეფასების ობიექტი, ამსთავ დაკავშირებით, მოპასუხეს მაგალითად მოჰყავს ადამიანის უფლებათა უკროტელი სასამართლოს გადაწყვეტილება სპორტისა და ღონისონთის საქმეზე შეცის წინააღმდეგ, რომელიც აღნიშნულია, რომ კონვენციით დანერგილი ადამიანის უფლებების დაცვის მექანიზმის შესაბამისდა, სახელმწიფო ხელისუფლებას შეუძლია გაყიდოს პირველიც შეფასება რეგორც საკუთრების უფლების შეზღუდვის ღონისძიებათან დაკავშირებული საზოგადოებრივი პრობლემის არსებობის შესახებ, ასევე ამ პრობლემის გამოსასწორებლად გადასადგმელი ნაბიჯის თაობაზე, მოასახე ასევე მიუითებს იმავე სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე – სკოლო იტალიის წინააღმდეგ, რომელიც სასამართლომ აღნიშნა, რომ „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის შესახებ“ კორპული კონვენციის პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლის მეორე პუნქტი უფლებას აძლევს სახელმწიფოს მიღების ისეთი კონვენციი, რომელიც საჭიროა საკუთრებით სარგებლობაზე კონტროლის განსახორცავლებლად საერთო ინტერესების შესაბამისად.

ამსთანავე, მოპასუხე რეგიონის, რომ რიგოთიმის წესის დადგენა აპრობირებულია მსოფლიოს ბერციისაზე და მაგალითად მოჰყავს საფრანგეთი, რუსეთის ფედერაცია, იტალია, ბელგია, დიდი ბრიტანეთი, გერმანია, პოლანდია და ამერიკის შეერთებული შტატები.

ამდენად, მოასახე თვლის, რომ კანონით დადგენილ რიგითობა ემსახურება სოციალური სამართლადონის განმტკიცებას.

შოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს პარლამენტის წარმომადგენლების ჩარით, 1996 წლის 25 ივნისის საქართველოს კანონის „გაყოფრების საქმით წარმოების შესახებ“ მე-18 მუხლის პირველი და მეორე პუნქტის სრულ შესაბამისობისა როგორც საქართველოს კონსტიტუციასთან, ასევე საერთოშორისო სამართლით დაგენილ ნორმებთან და, აძლევად, მოსახლეებს უარი უნდა ეთებას კონსტიტუციური სარჩელის დამაყოფილებებს უსაფუძვლობის გამო:

საქმეზე მოასახე მოწვევულ საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენლების თანამდებობის მინისტრის მინისტრის საქართველოს კანონის 31 დეკემბრის №568 და 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503 ბრძანებულებები წინააღმდეგორაში არ მოდიან საქართველოს კონსტიტუციასთან, შემდეგ გარემოებათა გამო:

ზემოაღნიშნული სადაც ნორმები არ წარმოადგენენ ნორმატიული ხასიათის სამართლებრივ აქტებს, რადგან ისინი აღგნენ არა მრავალჯერადი გამოვენების ქცევის ზოგად წესებს, არამედ არაან

ერთჯერადი ხასიათის და, ამდენად, მათ ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტის ბუნება აქვთ. არც ერთ მათგანი არ აკავშირებილებს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მეორე მუხლის მესამე პუნქტით გათვალისწინებულ ნორმატიული აქტის დაფინიციას.

ამასთანავე, საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენლების მინისტრი, რომ სადაც აქტების შინაარსიც შეესაბამობაში არ მოდის საქართველოს კონსტიტუციასთან.

მოცასუხსის წარმომადგენლები თვლის, რომ კონსტიტუციურ სარჩელში არ არის მითითებული ის გრძელებები და მტკიცებულებები, რაც დადასტურებდა სარჩელის საუკეთესობის მისამართი, მისამართის მეორ წარმომადგენლები არგვენტი იმის თაობაზე, რომ მისი მითხვენის დაცვითებება, საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 31 დეკემბრის №568 ბრძანებულების საფუძველზე, დამოიდებული გახდა მხოლოდ კომპანია „იტერა ინტერნეშენელ ენერჯი ლლ-ის“ კეიილ ნებზე, შეძლება ექცევილი საერთო სასამართლოში განსახილები და გვებს და არავითარ კავშირში არ არის კონსტიტუციის მითხვებულ შეხებთან. ამასთანავე, აღნიშნულ ბრძანებულება, რომელიც წარმოადგენს აღმტკიცებულ აღმონისტრუციულ სამართლებრივ აქტს, უკე შესრულებულია, რასაც მოწმობს ის ფაქტი, რომ 2003 წლის 20 მარტს საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტროსა და კომპანია „იტერა ინტერნეშენელ ენერჯი ლლ-ის“ შორის გაფირმდა ნახევობის ხელშეკრულება, რომლის 2.1.2 მუხლით, მყიდველმა იგისა წარმოდგენილი ბიზნესგებმით გათვალისწინებული ვალდებულებების სრულად და დროულად შესრულება.

ამდენად, საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენლების მინისტრი, რომ სადაც ბრძანებულებების მოქმედება შეწყდება მთავრულად გამოიცხადებას დღიდან, ეს კი არანაირ სამართლებრივ შედეგებს არ გამოიწვევს, და, ვინაიდან აღნიშნული ბრძანებულებები გამოიცხადება საქართველოის კანონმდებლობის მოთხოვებითა სრული დაცვით, არ არსებობს მთი ბათოლად ცნობის საფუძველი. რაც შეეხება უკე შესრულებული კანონები სამართლებრივი აქტების ძალადაცარგებულ გამოცხადების მიზანს და სამართლებრივ შედეგებს, იგი უფრო სრულყოფილ ანალიზსა, და დასტურებას მოითხოვს.

რაც შეეხება საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503 ბრძანებულებას, მოპასუხე მინისტრი, რომ პირველ შემთხვევაში საქართველოს პრეზიდენტმა გამოიყენა კანონმდებლობით მინიჭებული უფლება და საქართველოს სამართლებრივი „ჩეიტის“ სახელმწიფო საკუთრებების ძალაშენის აქტების 90% გადასცა კომპანია „იტერა ინტერნეშენელ ენერჯი ლლ-ის“ და ამავე ბრძანებულებით მოცემული გარიგების პირობებით განსაზღვრა ბიზნესგებმით

გათვალისწინებული დონისძიებების შესრულება. რაც სააქციო საზოგადოება „აზოტის“ კრედიტორების დაქმაყოფილებასაც გულისხმობდა.

საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენელი შეხო „გაყოტრების საქმეთა წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის საღავო ნორმებსაც და აღნიშნა, რომ კანონმდებლებს კრისტიანულით ენიჭება უფლებამოსილება. საზოგადოებრივი ინტერესის საფულეოებზე, შეზღუდოს მესაკუთრე, მაგრამ ამ შემთხვევაში თანამდებობის პრიონის გადამჯევეტი მნიშვნელობა ენიჭება. საღავო კანონით, კრედიტორთა რიგითობის დაგენერირებას, კანონმდებელმა პრიონიტეტიდ დასახა და, შესაბამისად, აუცილებელ საზოგადოებრივ სკორიობად მიჩნაა სახელფას დავალიანების, საბიუჯეტო გადასახდელების, არაურის ველყოფილ მოთხოვნების, სოციალური დაზღვევის, საპრეზიდო და სამედიცინო, უმუშევრათა დაზღვევის ფონდების მოთხოვნათა დაქმაყოფილება.

ყოველივე ზემოაღნიშვნულიდან გამომდინარე, საქართველო პრეზიდენტის წარმომადგენელს მიჩნა, რომ მოსახლეების არგებელტაცია არ ასაბუთებს საქართველოს პრეზიდენტის გასაჩინობელულ ბრძნებულებების საქართველოს კრისტიანული 21-ე და 30-ე მუხლებთან შეუსაბამობას, ამდენად, იყი თვლის რომ მოსახჩელებს უარი უნდა ეთქვას სარჩელის დაქმაყოფილების.

მოწმედ მოწვევილ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენლების – გელა გვარაცხელიას და მურთაშ ქავიანიმის განმარტებით, ვნანიდან კომპანია „იტერა ინტერნეშენელ ენერჯი ლის“-ის მიერ არ შესრულდა რეაბილიტაციის გეგმით გათვალისწინებული პირობა, რომელიც თვალისწინების დაფარებას, ფინანსთა სამინისტრომ შეტანა, განცხადება სასამართლოში, გაყოტრების საქმის სარმოების გახსნისთვის რომელიც კერ არ დასრულებულა და ამ შემთხვევაში კომპანია „იტერა ინტერნეშენელ ენერჯი ლის“ წარმოდგენილია როგორც ერთ-ერთ კრედიტორი. რაც შეეხება კანონით გამვალისწინებულ რიგორობას, მოწმებს მიჩნათ, რომ კრედიტორული მოთხოვნები მიღენად დღითა, რომ არ არსებობს მათი დაქმაყოფილების არანაირი სტულება, ამდენად კანონით გათვალისწინებულ რიგორობას ანიჭებს საგადასახადო ვალდებულებებს, არ შეიძლება მიერჩიოთ არაყონისტიტუციურად. ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენლის ჩვენებით, იგი, როგორც ერთ-ერთ კრედიტორი, ცდოლობს მაქსიმალურად დაიცვას თვითის ინტერესები.

სააქციო საზოგადოება „აზოტის“ წარმომადგენელი ირინა ბაქრაძის განმარტებით, 2001 წლის 21 თებერვალს ერთ-ერთ კრედიტორის მიერ ქალაქ რუსთავის საქალაქო სასამართლოში შეტანილ იქნა განცხადება სააქციო საზოგადოება „აზოტის“ გაყოტრების საქმის წარმოების გასხნის შესახებ, მაგრამ

ამავე პერიოდში, ინვესტორის სახით, აღნიშნულ საწარმოში შევიდა კომპანია „იტერა ინტერნეშენელ ენერჯი ლის“ და გაყოტრების საქმის წარმოების გასწინა გადავადდა სამი წლით, საწარმო კი მოექცა რეაბილიტაციის რეჟიმში, შესაბამისად, შემუშავდა ახალი ბიზესებები. თუმცა ინვესტორმა კომპანიამ ვერ შექლი კრედიტორულ დავალიანების დაფარვა, რადგან სახეზე იყო ზედავალიანება, პასივები მნიშვნელოვნად აღემატებოდა აქტივებს და 2005 წლის 6 ივნისს გაიხსნა სააქციო საზოგადოება „აზოტის“ გაყოტრების საქმის წარმოება. ამსთანავე, მოწმემ აღინიშნა, რომ სააქციო საზოგადოება „აზოტის“ პერიოდი 28 კრედიტორი, რომელთა მიმართ დავალიანება აღემატებოდა 500 მლნ. გაყოტრების მმართველმა 400 მლნ. ჩათვალი სადაც და მხოლოდ 100 მლნ. კრედიტორული დავალიანება აღიარა. მათ შორის, სადაც დარჩის შეს „ლილი და კომპანიის“ კრედიტორული დავალიანება. ვინაიდან სააქციო სჩიო-გაღიყება „აზოტის“ საწერებო კაბიტალი 27 მლნ-ს შეადგენდა, ზოლო გაყოტრების მმართველის მიერ აღიარებული 100 მლნ. მაინც იყო ზედავალიანება, მოწმების მიჩნათ, რომ კანონში ზუსტად არის დაცული ის პრიონიპი, რომ პრეველი რიგის კრედიტორი არის სახელმწიფო. რადგან ბაუკეფში შესული დავალიანება თავის უქანა უბრუნება.

მოწმეს ჩვენებით, კერ კადევ არ არის დასრულებული სააქციო საზოგადოება „აზოტის“ გაყოტრების საქმის წარმოება და იმ აღიარებული 100 მლნ-დან კერ არც ერთ კრედიტორი არ დაქმაყოფილება.

სამეცნიერებლების მოწმედ მოწმეული სააქციო საზოგადოება „ენერჯი-ინვესტიციის“ ფინანსური განცხადებების უფლებანის მოდგენილის სკეტლანა ნიბლაბის განმარტიბით, აღნიშნული საზოგადოება გასული წლის 7 ოქტომბერიდან გახდა სააქციო საზოგადოება „აზოტის“ აქტივების მესაკუთრე, მისი ინფორმაციით, პრეზიდენტის სადაც ბრძნებულებები აღარ მოქმედება, რადგან დღეის მდგრადიობით, სააქციო სჩიო-გაღიყება „აზოტის“ უქრავ-მოძრავი ქინების მესაკუთრე არის სააქციო საზოგადოება „ენერჯი-ინვესტიციის“, რომელიც, მოწმის ჩვენებით, არ აიღებს პასუხისმგებლობას და მათი დაქმაყოფილების არანაირი სტულება, ამდენად კანონით გათვალისწინებული რიგორობა, რომელიც უპირატესი ინტერესის სამართლოს წარმომადგენლის ჩვენებით, იგი, როგორც ერთ-ერთ კრედიტორი, ცდოლობს მაქსიმალურად დაიცვას თვითის ინტერესები.

საკონსტიტუციო სასამართლოს მეორე კოლეგიამ კონსტიტუციური საჩიხების მასალების, საქმის არსებითად განხილვის დროს, მოწმეთა ჩვენებების საფულებზე, დაადგინა გადაწყვეტილების მისაღებად საჭირო გარემოებანი.

1. მოსახჩელე, შეზღუდული პასუხისმგებლობის

საზოგადოება „ლილა და კომპანიის“ დამფუძნებელი
პარტნიორი მერაბ კვევაძე 327-ე ნომრით რეგისტრირებული
კონსტიტუციური საძრევით მოითხოვს
საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 31 დეკემბრის №563
და 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503
ბრძანებულებების არაკონსტიტუციურად ცნობას,
რომელთა შესაბამისის განხილვის პროცესში
მყოფი სააქციო საზოგადოება „შოთა ის სა-
ხელმწიფო საკუთრებაში არსებულ აქციათა ჯამუკის
90%, პირდაპირი მყოფით, გადაეცა კომპანია „იტერა
ინტერნეშტებულ ენტრაქი ლოს-ს“ სიმბოლურ ფასად,
ბინენსგვებთვის გათვალისწინებული პირობების შესრუ-
ლებით, და დაგდგნილი იქნა „იტერა ინტერნეშტებულ
ენტრაქი ლოს-ს“-ის მიერ მოსახლეობისა და ორგანი-
ზაციების მიერ მოხმარებული გაზის ღირებულების
მოთხოვნის უფლების საუკუთრისობა, „შო-
თა ის საკუთრებას“ გადაცემა, რაც, მოსაჩერების ჩრით,
საქციო საზოგადოება „შოთა ის“ კრედიტობულობის
დაკავშირების 22 მილიონის გაზრდას გამოიწვევს
და უზრუნველყოფას სასამართლოს გადაწყვეტილებით, შემ-
ცირქებს სააქციო საზოგადოება „აზოტუს“ დაცვილე-
ბული მისი კუთხით თანხების ამიღვების შანსს.

27 ივნისის განჩინებით, დაკავყოფილებულ იქნა საქართვის საზოგადოება „აზტომის“ გერენალური დარღვეულობის განცალება 2001 წლის ოქტომბრამში აღმრული გაყიდვების წარმოების გასხის საქმის გადავალების შესახებ და სააქციო საზოგადოება „მოტომ“ გადავალილ იქნა რეაბილიტაციის რეჟიმში. იმვე სასამართლომ, 2003 წლის 8 ივნისის განჩინებით, სააქციო საზოგადოება „მოტომ“ გაუხანგრძლივა რეაბილიტაციის გეგმას შესრულების ვადები. საქმის მასლებიდან ირკვევა, რომ რეაბილიტაციას ვერ მაღალია მიზანი - დაეჭირა მოვალის ფინანსური სიძრეები, აღვდგინა საწარმოს ლავაგიდურობა და თავიდან აუცილა ლავაგიდაცია. პირველი, როგორც რესთავის საქალაქო სასამართლო 2005 წლის 6 ივნისს განჩინებაში მიუთიხეს, ნაცვლდ რეაბილიტაციის პროცესისა, ამ რევიზის პერიოდში საწარმოს მიმართ წარმოშეა ახალი გადადგულებები და ადგილი ჰერნია ქრენების არასამართლებრივ განკურგებას, რაც საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მხრივ სასამართლოსადმი მიმრთვის საფუძველი გახდა, რომელმაც ზემოაღნიშნული განჩინებით შემუშავითა რეაბილიტაცია და კავშირებს საქმის წარმოება გაიხსნა. 2005 წლის 22 ივნისის ნახევრის ბრძობის ხელშეკრულებით, სააქციო საზოგადოება „აზტომის“ სკუთრებაში არისტელი მოლევი აქტივური გების შეიხვდა სააქციო საზოგადოება „ენერგო ინვესტიმა“ და დღეისათვის მის მესაუროებდ თვლება. საქართველოს პრეზიდენტის რჩევის სადაც ბრძნებულება მიღებული იყო სააქციო საზოგადოება „აზტომის“ რეაბილიტაციის განხორციელების მიზნით. რომელიმ მოწერული ვერ იქნა კომანდა „იტერა

ინტერნეშენელ ენრიკი ლას-ის” მიერ გაღდებულებების შეუსრულებლივის გამო, რამაც რეაბილიტაციის შეწყვეტა გამოიწვა.

ზემოაღნიშვნულიდან გამომდინარე, ვინაიდან, დღეს მდგომარეობით, საქაფით საზოგადოება „აზოტის“ ქინების რეალუსტაციის პროცეს დაწყეულებულია კომპანია „იტერა ინტერნეტ-ენტერჯი ლლს-ის“ მონაწილეობის გარეშე. მოთხოვის უფლების დამოტობაც ამავა მზეშინო ვერ განხილულდა, სკონსტიტუციის სასამართლო მითხვეს, რომ სადაც ინორმატიული აქტები საქმის განხილვის მომენტშისათვის ფაქტობრივად არ მომქედაბენ, მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ოუსტიციის სამინისტროს შეტყობინებით, ეს აქტები იყო ცალკეულად ძალაშეგარეულად არ გამოცხადებული. როგორც ეხდათ, საწარმოს რეაბილიტაციის მჩნნით მიღებული სადაც აქტები არ შესრულდა და სწორედ ეს შეუსრულებლობა გახდა რეაბილიტაციის შეწვეტის საფუძვლით, რასაც საქართვის სწორები გაკრძებება მოჰყვა. ამიტომ სასამართლო ვერ გაიძიარებს საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენლის განცხადებას, რომ პრეზიდენტის მოქადაცების შესრულება იქნა.

სკონსტრუქციის სასამართლო ვერ იძგევლებს ნორმატიული აქტის კინსტრუქციასთან შესაბამისობაზე, თუ საქმის განხილვას მომენტისათვის იგი არ მოწმედებს და, მაშასადმე, არანაირი სმართლებრივი შედეგები, არ მოჰყევდა.

„საკონსტიტუციო სამართალწარმოების შესახებ“
საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის მეორე პუნქტის
თანახმად, ამას სასამართლოში საჭირო წარმოების
შეწყვეტა მოსდევეს.

2. მოსარჩევე ძოთვისგან აკონტაციური და უკანას
ქმნის ცნობილი „გაყოფების საქმეთა წარმომადის
შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის
პირველი და მეორე პუნქტები იმ მოსაზრებით, რომ
გადასახდებისა და მოსახდების გარეოვე საქართველოს
შორისო ირგანიზაციების მოთხოვნების გაყოფების
ტაბულის მეორე ადგილზე განთავსებით, დაუსაბუ-
თებელ პრივატულების უქმნის სახელმწიფო საკუთრე-
ბას, რაც ასთავაბარ ძღვომარეობაში აყრინებს კრედი-
ტორებს, რომელთა უმრავლესობა კანონიერი ქონება-
რიები მოთხოვნების მიუღიბდობის რეალური საფ-
რთხის წინაშე დგება. ამავე მოტივებით, მოსაზრებელი
კონსტიტუციასთან შესაბამოდ მიზნებს იმავე
კანონის 27 მუხლას, რომელიც გაყოფების მასს
რეალიზაციიდან მიღებული ამონგების წინასწარ
განაწილებას აწესრიგებს. მოსაზრებეს მიუღიბდობა

მიჩნია კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტი. რომლის თანახმად, თუ გასანაწილებელი გაყოფილის მასა არ არის საკმარისი ერთი რიგის მოთხოვნების სრულად დამატებისათვის, მაშინ ისინ დამატების დამატების მათი მოცულობის პროპორციულად.

მოსაზღველე კონსტიტუციურ საჩიენის. პირველ ყოფილისა, იმით ასაბუქებს, რომ კანონის სადაც ნორმით, იზღუდება საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლით აღიარებული მისი საკუთრების საყოველოა უფლება.

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო არა-ერთხელ მუჟითობებდა თავის გადაწყვეტილებებში, რომ საქართველოს უფლება არ არის აპსილუტური. საერთოსათვის სამართლის ნორმები, საქართველოს კონსტიტუციის აღნიშნული მუხლიც და საქართველოში მოქმედი სხვა საკონსტიტუციის უფლებად მიჩნევინ ამ უფლების შეზღუდვას.

„ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის შესახებ“ ევროპული კონვენციის პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი იცავს ყოველი ფიზიკურ ან იურიდიული პირის საკუთრი ქობით შეკერძებულად სარგებლობის უფლებას. საკუთრების ჩამორთმევა დამატება მხრილო საშოგადოებრივი საჭიროებისათვის კარითითა და საერთაშორისო სამართლის ზოგადი პრინციპებით გათვალისწინებულ დარღვევაში ამასთან, აღნიშნული დებულებები არაარად არ ხელყოფნის სახელმწიფოს უფლებას, საკუთრების უფლებაში ჩარევის თაობაში მავე ოქმის პირველი მუხლის შეორენ ნაწილში გადმოცემულია სახელმწიფოს შეედავებელი (იმპრატიული)

უფლება, გმოიყენოს ისეთი კანონი, რომელსაც ის „აუცილებლად მიიჩნევს საერთო ინტერესების შესაბამისად საქართველოს სარგებლობის კონტროლისათვის და გადასახდებისათვის თუ სხვ მოსაკრებელის, ანდე ჯარიმების გადასახდის უზრუნველყოფად.“

სასამართლო თვლის, რომ „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის შესახებ“ ევროპული კონვენციის მიერ საკუთრების უფლებაში სახელმწიფოს ჩარევის ერთ-ერთ საფუძვლად გადასახდებისა და სხვა მოსახურებლის მითითება მიმართულია საშოგადოებაში სოციალური თანასწორისათვის და მუქილებისასკუნ და წარმოადგენს „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის შესახებ“ ევროპული კონვენციის პირველი მუხლი აღნიშნული მუხლის თანახმად მიიჩნევის საერთო ინტერესების მოხერხებისა და მირის ძირითადი უფლებების დაცვის უფლებების პირობების შრიობის სასამართლო მოცულებების უფლებების შეზღუდვას.

იგივე მოსახლეება გატარებული გადაწყვეტილებაში ჯებისას საქმეზე გაერთიანებული სამეცნიერო წინააღმდეგ.

საერთო ინტერესებიდან გამომდინარე, სახელმწიფოს მიერ საკუთრების უფლებაში კონტროლის ჩარევა საკონსტიტუციო სასამართლოს არ მაჩნია

რაგისუფალი მეწარმეობის განვითარების ხელის

შეწყობის ვალდებულების დარღვევად და საქართველოს კონსტიტუციის 30-ე მუხლის მე-2 პუნქტობის მიმართული დასაბუთებულად.

(3) სასამართლო კოლეგია არ იძირებს მოსაზღველის მოსახრებსას გაყოტრების ტაბულიში გყოტრების მოთხოვნების ტაბულის ტანირებურობაში.

სასამართლო გამოარიგა, რომ გაყოტრების

სკემებზე კუთხითონია დამატებითი რეგიონის

ზოგად წესს წარმოადგენს, რომელიც ევროპის თითქმის ფეხი შევაბაშია დამკვიდრებული, რიგის შეგნით

მოთხოვნათა განალებების თანმიმდევრობის უმნიშვნელო

განსხვავებით გაყოტრების მასის კუთხითონის

შემოირჩება და მათი თანაზომირება და აღმოჩნდა

და აღიარებულია კუთხითონია რაგირების წესი.

საფრანგეთის კონსტიტუციონული სელფასებს და

ხელფასის განაკვეთის მოიხოვებს, გადასახდელ

გადასახდებს, მოსაკრებლებს პრივატების უზრუნველყოფაში

ქატეგორიას მიაკუთხნებს და არაუზრუნველყოფილი კრედიტორები (გაყორების კრედიტორები) გაყორების მასიდან მხოლოდ იმ შემთხვევაში დაკმაყოფილდებან, თუ წინა რიგის მოთხოვნები სრულად იქნება დაკმაყოფილდებული. მაშასადამ, სახელმწიფო ხსინა სარგებლობს პრევილევით გადასახადების ამოღებასთან გაყვაშირებით.

იტალიის კანონმდებლობის თანახმად, არსებობს ზოგადი და სპეციალური პრივილეგირებული (ანუ პირულ რიგში დასაკუთრებულებები) მითხოვები. გაყორების კრედიტორები ბოლო რიგში არაან განთავსებული და მათ დაკმაყოფილებამდე სახელმწიფოსათვის გადასახდებული გადასახადების ამოღება ხორციელდება.

ზემოაღნიშნულია გამომძინარე სკონსტიტუციონისამართით თვლით. რომ გაყორების ტაბულაში მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობის წესით თითოების კველა ევროპულ ქვეყნაში გამოიყენება. რიგის მიზნით ამა თუ იმ მოთხოვნისათვის სახელმწიფოს მიერ პრიორიტეტის მინიჭება გამომძინარების სახელმწიფოს ზემოთ განხლებული უფლებიდან. დააწესოს კანტროლი ქიბების სწორად განხილებები მოვალს გაყორების შემთხვევაშიც და სადაც ნირჩის კონსტიტუციასთან შეუსაბორო ცნობის საფუძველი არ არსებობს.

სასამართლო ვერ გაითხარებს მოსარჩევის მოსახლეებს იმის თაობაშეც, რომ სადაც კანონის მიერ გაყორების ტაბულაში სახელმწიფოსათვის პრივილეგიური მდგრადირების მინიჭებით ამ კუნასკენის ეკრეგება სტრული. გადარჩინოს საწარმო გყორებისაგან, მისი დავალიანების უპირატესი ამოღების შესაძლებლობის გამო, და ითლად მიღის გყორების ინიცირებისაგან. ეს მოსახლეება დამჭარებულია გარაუზე და ამ მიმართულებით რაიმე დასტურება წარმოდგენილი არ ყოფილა.

4. მოსახლეების მოთხოვნა, მისი დაცვლიანების რიგგარეშე დაკმაყოფილების შესახებ, იმ მოტევით, რომ იგი დადასტურებულია საქართველოს უზენაად სასამართლოს გადაწევეტილებით, რაც აგრეთვე გყორების მმართველს არ აძლევდა უფლებას. სადაც გაეხადა მისი კუთხილი თანხები, არ ემჟრება კანონს.

„გყორების საქმეთა წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით, დაშვებულა კრედიტორთა მოთხოვნების შემოწმება მაშნაც, თუ იგი ემჟარება სააღსრულებო დეკუმენტი და დავის შემთხვევაში, გათვალისწინებულია სასამართლოსათვის სარჩელით მიმართვის წესი. მოსახლეების მიერ აღნიშნული წესი დაცვლი არ არის. ამას გარდა, სასამართლოს გადაწევეტილების საფუძველზე, კრედიტორთა მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობა აღრცე არსებობდა და ახლაც გათვალისწინებულია „სააღსრულები წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის XIV¹ თავით.

შოელივე ზემოაღნიშნულიან გამომდინარე, მხელმდებარებული რა საქართველოს კონსტიტუციის 89-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტით, „საქართველოს სკონსტიტუციონ სასამართლოს შესახებ“ ორგანული კანონის მე-19 მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტით, 21-ე მუხლის მე-2 პუნქტით, 39-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტითა და მე-2 პუნქტით, 43-ე მუხლის მე-2, მე-4, და მე-8 პუნქტებით, აგრეთვე „სკონსტიტუციონ სამართლწარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13, 32-ე და 33-ე მუხლებით,

საკონსტიტუციო სასამართლოს კოლეგია
ა დ გ ე ნ ს:

1. წარმოებით შეწყდეს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ლილი და კომპანიას“ დამფუძნებელი პარტნიორის მერაბ კივაძის კონსტიტუციური სარჩელი საქართველოს პრეზიდენტის წინააღმდეგ 2002 წლის 31 დეკემბრის №568 და 2003 წლის 4 ოქტომბრის №503 ბრძანებულებების კონსტიტუციურობის თობაზე საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლით და 30-ე მუხლის მეორე პუნქტთან მიმართვით;

2. არ დაკმაყოფილდეს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ლილი და კომპანიას“ დამფუძნებელი პარტნიორის შერაბ კივაძის კონსტიტუციური სარჩელი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ „გყორების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების და 27¹ მუხლის კონსტიტუციურობის თაობაზე საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლთან და 30-ე მუხლის მეორე პუნქტთან მიმართებით;

3. ეს გადაწევეტილება ძალაშია საკონსტიტუციო სასამართლოს სხდომის მისი საჯაროდ გამოიცხადებას მომენტიდან;

4. გადაწევეტილება საბოლოოა და გასაჩინოებას ან გადაწინჯვას არ ექვემდებარება;

5. გადაწევეტილება გაეგზავნოს საქართველოს პრეზიდენტს. საქართველოს მთავრობას, საქართველოს პარლამენტსა და საქართველოს უზენაეს სამართლოს;

6. გადაწევეტილება გამოქვეყნდეს „საქართველოს საკონსტიტუციო მაცნება“ 7 დღის გადაში.

კოლეგიას წევრები:

ნიკოლოზ ჩერქევიშვილი

ლამარა ჩორგოლაშვილი

ზაურ ჯინჯოლაგა